UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

17 päivänä joulukuuta 2010 *

Asiassa T-460/08,

Euroopan komissio, asiamiehinään A. Aresu ja A. Caeiros,

kantajana,

vastaan

Acentro Turismo SpA, kotipaikka Milano (Italia), edustajinaan asianajajat A. Carta ja G. Murdolo,

vastaajana,

jossa komissio vaatii EA 153 artiklan nojalla nostamallaan kanteella vastaajan velvoittamista suorittamaan palvelunhankintasopimuksen 349-90-04 TL ISP I, joka koskee Yhteisen tutkimuskeskuksen virkamatkoille lähettämien virkamiesten matkojen järjestämistä, mukaiset määrät viivästyskorkoineen,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. E. Martins Ribeiro sekä tuomarit S. Papasavvas ja N. Wahl (esittelevä tuomari),

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 11.2.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Sopimus

1 Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom), edustajanaan Euroopan yhteisöjen komissio, teki 6.4.1990 palvelunhankintasopimuksen 3949-90-04 TL ISP I (jäljempänä sopimus) Acentro Divisione Turismo SpA:n kanssa, josta tuli sittemmin Acentro Turismo SpA (jäljempänä Acentro).

2 Sopimuksen mukaan Acentro huolehti komission puolesta Isprassa (Italia) sijaitsevan Yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) virkamatkoille lähettämien virkamiesten matkojen järjestämisestä.

3 Sopimuksen 2.1 kohdan mukaisesti sopimus oli voimassa aluksi kaksi vuotta 1.10.1990 lukien. Sopimusta jatkettiin neljään vuoteen Isprassa 11.8.1992 allekirjoitetulla ensimmäisellä jatkosopimuksella, sitten kuuteen vuoteen Isprassa 7.7.1994 allekirjoitetulla toisella jatkosopimuksella, minkä jälkeen sitä jatkettiin vielä kuudella kuukaudella Isprassa 9.9.1996 allekirjoitetulla kolmannella jatkosopimuksella.

4 Sopimuksen 6.2 kohdan mukaan Acentron oli täytettävä kolme kertaa kuussa lomakkeet toimitettuja matkalippuja vastaavista laskuista ja lähetettävä ne asiasta vastaaville komission yksiköille yhdessä mahdollisten muiden kululomakkeiden kanssa. Yksikköjen oli sitten maksettava näistä korvaukset kuudenkymmenen päivän kuluessa lomakkeiden toimituspäivästä.

5 Sopimuksen 7 kohdan mukaan Acentro myönsi komissiolle oikeuden kolmeen erilaiseen rahamääräiseen hyvitykseen:

– agio, jonka laskentaperusteena oli 3 prosenttia kansainvälisiä lentolippuja koskevista summista (7.1 kohta)

– osuus kuluista, jotka aiheutuivat niiden tilojen käytöstä ja ylläpidosta, jotka komissio antoi Acentron käyttöön Ispran toimitiloissa – etenkin siivous-, lämmitys-, ilmastointi- ja sähkökulut – sopimuksen liitteessä 1 vahvistettujen muuttujien mukaisesti (7.2 kohta)

– vastaaminen kuluista, jotka aiheutuivat Acentrolle annettujen tehtävien suorittamisesta ja tavanomaisesta toiminnasta, sekä puhelin-, teleksi- ja faksikuluista (7.3 kohta).

6 Sopimuksen 8 kohdan mukaan komission oli toimitettava Acentrolle puolivuosittain lasku edellä mainituista rahamääräisistä hyvityksistä, jotka Acentron oli maksettava kolmenkymmenen päivän kuluessa laskun vastaanottamisesta.

7 Sopimuksen 15 kohdassa määrättiin seuraavaa:

”15.1 Tähän sopimukseen sovelletaan Italian lainsäädäntöä.

15.2 Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on yksin toimivaltainen ratkaisemaan tätä sopimusta koskevat oikeusriidat sopijapuolten välillä.”

8 Sopimuksessa määrättiin samoin Italian siviililain (Codice civile, jäljempänä Italian siviililaki) 1341 §:n 2 momentin mukaisesti, että sopimukseen merkitty välityslauseke edellytti vahvistamista erillisessä asiakirjassa annetulla toisella allekirjoituksella.

9 Italian siviililain 1341 §:n 2 momentissa säädetään, että ”– – tuomioistuimen toimivaltaa koskevilla poikkeuksilla ei ole missään tapauksessa vaikutusta, ellei niitä ole vahvistettu erikseen kirjallisesti”.

Asian tausta

10 Sopimuksen päätyttyä 31.3.1997 asiasta vastaavat komission yksiköt havaitsivat, ettei Acentro ollut maksanut seuraavia kahta sopimuksen 8 kohdan mukaisesti toimitettua komission laskua:

– 19.5.1997 päivätty lasku, jonka viitenumero oli 97170/REE ja loppusumma 1 566 571 Italian liiraa ja joka koski tilojen käyttöön antamisesta 1.9.1996–31.3.1997 aiheutuneita kuluja

– 19.5.1997 päivätty lasku, jonka viitenumero oli 97182/REE ja loppusumma 75 042 795 Italian liiraa ja joka koski 3 prosentin agiota kansainvälisistä lentolipuista 1.10.1996–31.3.1997.

11 Komissio kehotti 2.9.1997 päivätyllä kirjeellä Acentroa maksamaan kyseessä olevien kahden laskun loppusummat viidentoista päivän kuluessa maksumuistutuksen vastaanottamisesta.

12 Acentro vastasi 2.9.1997 päivättyyn komission kirjeeseen 12.9.1997 päivätyllä kirjeellä. Vastauksessaan Acentro esitti yhtäältä, että komission vaatimasta 76 609 366 Italian liiran (ITL) suuruisesta kokonaissummasta oli vähennettävä noin 22 257 166 ITL:n suuruinen kokonaissumma, jonka komissio oli sille velkaa. Toisaalta Acentro ilmoitti, ettei se aikonut maksaa jäännösvelkaa, koska sille oli sen mielestä korvattava 29 328 000 ITL:n suuruiset saatavat, joihin sillä oli oikeus 23.7.1996 Milanossa (Italia) Euroopan yhteisön kanssa tekemänsä palvelunhankintasopimuksen Phare 96-0781.00 täyttämisen perusteella.

13 Komissio hyväksyi lähtökohtaisesti sen, että Acentron velkoja komissiolle voidaan kuitata sopimusvelvoitteiden täyttämiseen perustuvilla Acentron saatavilla komissiolta, joten komissio vertaili molempien sopijapuolten velkoja ja saatavia tilikaudelta 1997.

14 Vertailussaan komissio otti huomioon edellä 10 kohdassa mainittujen laskujen lisäksi kuusi puhelinkuluihin liittyvää laskua, joita Acentro ei ollut maksanut ja joiden viitenumerot olivat 97171/REE, 97172/REE, 97173/REE, 97174/REE, 97175/REE ja 97176/REE ja joiden kokonaissumma oli 80 501 938 ITL. Lisäksi komissio otti huomioon Acentron vuonna 1997 lähettämiin lomakkeisiin merkityt laskut, joita ei ollut vielä maksettu Acentrolle ja joiden kokonaissumma oli 54 367 200 ITL. Komissio sai näin tulokseksi 26 134 738 ITL:n (13 497,46 euron) suuruisen saamasaldon eli Euratomin saatavan Acentrolta.

15 Komissio ilmoitti tämän tuloksen Acentrolle 31.5.2002 päivätyllä, saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä ja vaati tätä maksamaan 13 497,46 euron suuruisen summan viidentoista päivän kuluessa kirjeen vastaanottamisesta.

16 Acentro ilmoitti komissiolle 10.6.2002 päivätyllä kirjeellä kieltäytyvänsä maksamasta kyseessä olevaa velkaa, koska Acentron mielestä velkaa pitäisi kuitata saatavalla, johon sillä oli oikeus Euratomilta palvelunhankintasopimuksen Phare 96-0781.00 täyttämisen perusteella.

17 Komissio vaati 11.11.2002 päivätyllä, saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä Acentroa maksamaan 13 497,46 euron suuruisen summan.

18 Acentro vastasi 20.11.2002 päivätyllä kirjeellä 11.11.2002 päivättyyn komission kirjeeseen. Acentro toisti kantansa eikä edelleenkään suostunut maksamaan kyseistä velkaa.

19 Komissio vaati uudelleen 20.1.2004 päivätyllä, saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä Acentroa maksamaan 13 497,46 euron suuruisen summan.

20 Acentro ei vastannut mitenkään tähän viimeiseen kirjeeseen, joten komissio valtuutti italialaisen asianajajan perimään summan, jonka Acentro oli sille sen mielestä velkaa. Koska tilanne ei edennyt eikä Euratomin saatavaa Acentrolta ollut saatu perittyä, komissio päätti saattaa asian unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi sopimuksen 15 kohdassa olevan välityslausekkeen nojalla.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

21 Komissio nosti nyt käsiteltävän kanteen EA 153 artiklan nojalla unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 10.10.2008 toimittamallaan kannekirjelmällä.

22 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 11.2.2010 pidetyssä istunnossa.

23 Komissio pyysi istunnossa lupaa liittää asiakirja-aineistoon muutamia lisäasiakirjoja, jotka koskivat kyseessä olevaa saatavaa. Acentro vastusti tätä. Asiakirjoja ei liitetty asiakirja-aineistoon.

24 Komissio vaatii unionin yleistä tuomioistuinta

– velvoittamaan Acentron maksamaan velan pääoman 13 497,46 euroa

– velvoittamaan Acentron maksamaan 2 278,55 euroa viivästyskorkoina, jotka ovat kertyneet nyt esillä olevan kanteen nostamispäivään mennessä, sekä maksamaan viivästyskorot, jotka kertyvät tämän kanteen nostamispäivästä siihen päivään, jona pääoma maksetaan tosiasiallisesti takaisin, ja joiden määrä on laskettava myöhemmin Italian laissa säädetyn korkokannan perusteella

– velvoittamaan Acentron maksamaan niille viivästyskoroille, jotka ovat kertyneet nyt käsiteltävän kanteen nostamispäivään mennessä, viivästyskorkoa, jonka määrä on laskettava myöhemmin edellä mainittujen viivästyskorkojen maksupäivän sekä Italian laissa säädetyn korkokannan perusteella

– velvoittamaan Acentron korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

25 Acentro vaatii unionin yleistä tuomioistuinta

– toteamaan, että oikeuspaikkalauseketta ei ole olemassa, se on pätemätön eikä se ole missään tapauksessa tehokas, ja jättämään näin ollen kanteen tutkimatta

– hylkäämään kaikki sitä koskevat komission vaatimukset

– velvoittamaan komissio korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

26 Esittämättä virallisesti erillisellä asiakirjalla unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklassa tarkoitettua oikeudenkäyntiväitettä Acentro esittää, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska unionin yleinen tuomioistuin ei ole toimivaltainen.

27 Acentro väittää, että sopimuksen 15.2 kohdan sopimusehtoa, jonka mukaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on yksinomaan toimivaltainen, ei vahvistettu erikseen kirjallisesti sopimuksen tekohetkellä ja että tällä sopimusehdolla ei ole vaikutusta, koska varsinaisessa sopimuksessa viitataan Italian siviililain 1341 §:ään, joten unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole toimivaltaa ja kanne on näin jätettävä tutkimatta.

28 Komission mielestä sopimuksen 15.2 kohdan sopimusehtoon ei pidä soveltaa Italian siviililain 1341 §:n 2 momentin muotovaatimuksia.

29 Ensinnäkin kansallista lainsäädäntöä sovelletaan komission mukaan ainoastaan siinä tapauksessa, ettei asiasta ei ole määrätty sopimuksessa erikseen, tai kun sopimusehdon tulkinnasta on epäselvyyttä. Sopimuksen 15.2 kohdan sopimusehto, jonka mukaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on yksin toimivaltainen, on erittäin selvä ja yksiselitteinen, eikä sen sisällössä eikä merkityksessä voida kohtuullisesti katsoa olevan mitään epäselvyyttä.

30 Toiseksi Italian siviililain 1341 §:n 2 momenttia ei komission mukaan sovelleta nyt käsiteltävässä asiassa. Tästä komissio katsoo ensinnäkin, ettei EA 153 artiklassa määrätä välityslausekkeiden vahvistamisesta erikseen kirjallisesti. Komission mukaan kansallisen lainsäädännön säännös, jossa edellytetään kyseessä olevan lausekkeen nimenomaista vahvistamista erillisellä kirjallisella asiakirjalla, on väistämättä vastoin edellä mainitun, kansallisen oikeuden ohittavan Euratomin perustamissopimuksen määräyksen sanamuotoa ja tarkoitusta. Toiseksi Corte suprema di cassazionen mukaan erillistä kirjallista vahvistamista ei vaadita, kun on kyse hankintasopimuksista, jotka tehdään julkisten elinten kanssa julkisten valintamenettelyjen perusteella, kuten tässä tapauksessa. Kolmanneksi tätä erillistä kirjallista vahvistusta voidaan soveltaa yksinomaan tilanteissa, joille on ominaista ilmeinen epäsuhta sopijapuolten välillä. Komission mukaan on selvää, että sopimuksessa oli kyse luonteeltaan perinteisestä (”business to business”) liikesuhteesta, jonka osapuolet solmivat sellaisten neuvottelujen päätteeksi, jotka käytiin neuvotteluihin liittyvistä panoksista täysin tietoisten ammattilaisten kesken.

31 Kolmanneksi komissio toteaa, että vaikka katsottaisiin, että kansallisen lainsäädännön lisäksi sopimusmääräyksiin olisi sovellettava myös Italian siviililain 1341 §:n 2 momentin erityissäännöstä, minkä komissio kiistää, Acentro antoi tarjouskilpailua seuranneissa neuvotteluissa täyden ja ehdottoman suostumuksensa välityslausekkeen liittämiselle sopimukseen.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

32 Aluksi on todettava, että unionin yleisen tuomioistuimen toimivallasta on määrätty EY 225 artiklassa ja EA 140 A artiklassa, joita on täsmennetty Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 51 artiklassa. Näiden määräysten mukaisesti unionin yleisellä tuomioistuimella on toimivalta ratkaista käsiteltäväkseen saatetut

sopimuksia koskevat riita-asiat ainoastaan välityslausekkeen nojalla. Tämä välityslausekkeeseen perustuva toimivalta on poikkeus yleisesti sovellettavasta oikeudesta, joten sitä on tulkittava suppeasti (asia 426/85, komissio v. Zoubek, tuomio 18.12.1986, Kok., s. 4057, 11 kohta).

33 Samoin on muistettava, että oikeuskäytännön mukaan unionin tuomioistuinten toimivaltaa ratkaista välityslausekkeen nojalla sopimusta koskeva riita-asia arvioidaan ainoastaan EY 238 artiklan tai EA 153 artiklan määräysten ja itse välityslausekkeen määräysten nojalla, eikä tältä osin voida vedota kansallisen oikeuden säännöksiin, joiden väitetään olevan esteenä sen toimivaltaisuudelle (asia C-209/90, komissio v. Feilhauer, tuomio 8.4.1992, Kok., s. I-2613, 13 kohta ja asia C-299/93, Bauer v. komissio, tuomio 6.4.1995, Kok., s. I-839, 11 kohta).

34 Nyt käsiteltävässä asiassa sopimukseen sisältyy EA 153 artiklassa tarkoitettu lauseke, jolla toimivalta annetaan unionin tuomioistuimille.

35 Sopimus on allekirjoitettu 6.4.1990. Välityslauseketta ei ole kuitenkaan vahvistettu komission sopimuskumppanin allekirjoittamalla erillisellä asiakirjalla.

36 Vaikka sopimukseen sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä vaadittaisiin erillistä vahvistamista, vahvistuksen puuttuminen ei kuitenkaan tee välityslausekkeesta pätemätöntä.

37 Edellä 33 kohdassa mainitun oikeuskäytännön perusteella on nimittäin niin, että vaikka sopimukseen, johon sisältyy EY 238 artiklassa tai EA 153 artiklassa tarkoitettu välityslauseke, sovelletaan sopimuksessa määrätyllä tavalla kansallista lainsäädäntöä,

unionin tuomioistuinten toimivaltaan sovelletaan yksinomaan kyseessä olevaa perussopimusta ja itse välityslausekkeen määräyksiä. Kansallinen oikeus ei voi olla esteenä unionin tuomioistuinten toimivallalle. Tätä oikeuskäytäntöä sovelletaan myös nyt käsiteltävän asian olosuhteissa, kun sopimuksessa itsessään määrätään vahvistamisesta erikseen kirjallisesti.

38 Edellä esitettyjen seikkojen ja oikeuskäytännön perusteella unionin yleinen tuomioistuin on EA 153 artiklan ja sopimuksen 15.2 kohdan nojalla toimivaltainen käsittelemään nyt esillä olevan riita-asian.

Asiakysymys

Velan pääoman maksamista koskeva vaatimus

– Asianosaisten lausumat

39 Komission mielestä sopimuksen määräykset riittävät osoittamaan sen, että Euratomilla on 13 497,46 euron suuruinen saatava ja että tämä saatava on selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt. Lisäksi Acentroa oli vaadittu maksamaan saatava Italian siviililain 1219 §:n 1 momentin mukaisesti säännöllisin väliajoin lähetetyillä maksukehotuksilla.

40 Komissio selittää käyttäneensä kyseessä olevan saatavan laskemiseksi hallussaan olevia sitä koskevia laskuja, jotka liittyvät sopimuksen 7 kohdan mukaisiin Acentron vastattavina olleisiin kolmenlaisiin rahamääräisiin hyvityksiin, eli 3 prosentin agioon kansainvälisistä lentolipuista (lasku, jonka viitenumero on 97182/REE ja joka koskee aikaväliä 1.10.1996–31.3.1997), Isprassa sijaitsevien tilojen käyttöön antamiseen liittyviin kuluihin (lasku, jonka viitenumero on 97170/REE ja joka koskee aikaväliä 1.9.1996–31.3.1997) ja tavanomaisesta toiminnasta aiheutuviin kuluihin (laskut, joiden viitenumerot ovat 97171/REE, 97172/REE, 97173/REE, 97174/REE, 97175/REE ja 97176/REE ja jotka vastaavat pääosin kaikkia Acentron puhelinkuluja maaliskuulta 1997 sekä ajanjaksoilta tammikuusta maaliskuuhun ja toukokuusta kesäkuuhun vuonna 1996).

41 Vastauksena Acentron väitteeseen, jonka mukaan komissio ei ole esittänyt riittäviä todisteita puhelinlaskuista, komissio ilmoittaa, että laskutus tehtiin sopimuksen 8 kohdan määräysten mukaisesti eikä Acentro ole vastustanut tätä mitenkään missään vaiheessa. Komissio lisää, ettei Acentro ole missään vaiheessa kyseenalaistanut edellisessä kohdassa mainittujen kahdeksan laskun, myöskään puhelinlaskujen, sisältöä.

42 Lisäksi kuluneen ajan pituudella on tärkeä merkitys nyt käsiteltävässä asiassa. Tältä osin komissio huomauttaa, että Italian lainsäädännön mukaisesti sopimukseen liittyvien laskujen säilyttämisvelvollisuus on 10 vuotta siviilioikeudellisia ja 5 vuotta verooikeudellisia tarkoituksia varten. Komission mielestä se oli siis toiminut vaadittua huolellisemmin säilyttäessään kirjanpitotietoja kauemmin kuin Italian lainsäädännössä vaaditaan.

43 Komission mukaan Acentro reagoi asiaan vasta niin pitkän ajan kuluttua, että ainoat asiakirjat, joiden perusteella sopimukseen liittyvän rahaliikenteen vastaaviin ja vastattaviin kuuluvat omaisuuserät olisi voitu eritellä selkeästi ja kirjallisin todistein, oli hävitetty tai niitä oli vaikea saada uudelleen kokoon 12 vuotta tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen.

44 Samoin vaikeudet saada puhelinliikennettä koskevia tietoja tuolloin käytetyltä palveluntarjoajalta liittyivät komission mukaan siihen, että Acentro päätti käyttää Ispran toimitilojen puhelinkeskusta tehtäviensä hoitamiseen liittyvissä puheluissa. Tämän päätöksen johdosta Acentron puhelimen käytöstä aiheutuneet kustannukset oli laskutettava erikseen. Tietojen käsittelyyn ja yksityisyyden suojaan sovellettavien yhteisön säännösten ja kansallisten säännösten mukaisesti kyseisiä tietoja ei voitu säilyttää pitkään.

45 Lisäksi komissio tuo esiin Acentron kanssa käytyyn kirjeenvaihtoon viitaten, ettei Acentro missään vaiheessa riitauttanut kyseessä olevan saatavan olemassaoloa vaan vaati tältä osin, että kyseessä oleva saatava olisi kuitattava toisella saatavalla, jonka Acentro väitti sillä itsellään olevan komissiolta palvelunhankintasopimuksen Phare 96-0781.00 perusteella. Komission mukaan tällainen kuittaus edellyttää väistämättä sitä, että Acentro tunnustaa olevansa komissiolle velkaa kyseiset rahamäärät.

46 Varsinaisen kuittauksen osalta komissio ei myönnä olevansa Acentrolle velkaa palvelunhankintasopimuksen Phare 96-0781.00 täyttämisen perusteella vaan selittää, että Italian siviililain 1241 §:n ja 1242 §:n 1 momentin mukaisesti Acentron ehdottama kuittaus voidaan suorittaa ainoastaan siinä tapauksessa, että kaksi henkilöä ovat toistensa velallisia ja heidän vastavuoroiset velkansa ovat selviä, rahassa määriteltyjä ja erääntyneitä. Komission mukaan näin ei ole nyt käsiteltävässä asiassa, sillä ensin mainittu saatava on Euratomilla Acentrolta, kun taas toinen saatava on väitetysti Acentrolla Euroopan yhteisöltä eli Euratomista erilliseltä oikeushenkilöltä.

47 Acentro muistuttaa, että väitetyn velkojan on esitettävä todisteet saatavastaan Italian siviililain 2697 §:ssä säädetyn todistustaakan mukaisesti. Tältä osin Acentro toteaa, että komission vaatimustensa tueksi esittämät laskut eivät riitä todistamaan saatavaa ja vielä vähemmän sen määrää tai erääntymistä. Etenkään laskut, joiden perusteella

komissio vaati puhelinkulujen korvaamista, eivät sisällä mitään todisteita, joiden perusteella vaatimuksen perusteltavuus voitaisiin tarkistaa.

48 Acentro kiistää samoin komission väitteen, jonka mukaan sen 12.9.1997 päivätty kirje merkitsisi velan tunnustamista, koska kirjettä laatiessaan Acentro luuli, että kyseessä oleva velka oli mahdollista kuitata saatavalla, joka Acentrolla oli komissiolta palvelunhankintasopimukseen Phare 96-0781.00 täyttämisen nojalla.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

49 Aluksi on todettava, että Italian siviililain 2697 §:n mukaisesti velkojan on osoitettava oikeutensa olevan perusteltu. Nyt käsiteltävässä asiassa komissio perusteli Euratomin saatavaa Acentrolta esittämällä kahdeksan sopimussuhteeseen liittyvää laskua.

50 Samoin on todettava, että kyseenalaistaakseen kyseessä olevan saatavan olemassaolon Acentro väittää ainoastaan, etteivät laskut, joiden perusteella komissio vaati puhelinkulujen korvaamista, sisällä mitään todisteita, joiden perusteella voitaisiin tarkistaa vaatimuksen olevan perusteltu.

51 Tältä osin on todettava, että sopimuksen mukaan Acentrolla oli mahdollisuus joko käyttää tehtäviinsä liittyvissä puheluissa Ispran toimitilojen puhelinkeskusta (sopimuksen 5.2 kohdan toinen alakohta) tai avata velvoitteidensa hoitamiseen tarvittavat puhelin-, teleksi- ja faksiyhteydet ja pitää niitä yllä omalla kustannuksellaan

maksamalla niistä suoraan palveluntarjoajalle (sopimuksen 5 ja 7 kohta). Tosiseikkojen tapahtuma-aikaan Acentro päätti käyttää Ispran toimitilan puhelinkeskusta ja komission palveluita palvelunsa tarjoamiseen liittyvässä viestinnässä.

52 Tämän päätöksen vuoksi Acentron puhelinpalvelun käyttöön liittyvät kustannukset oli laskutettava erikseen. Ispran toimitilojen tekninen yksikkö keräsi yhteen Acentron puhelut puhelinoperaattorin toimittamien puhelutietojen perusteella, laski niitä vastaavan summan ja välitti tiedon talousyksikölle, joka puolestaan laati laskun ja lähetti sen Acentrolle ja liitti laskuun luettelon puhelutiedoista.

53 Näin ollen on huomattava, että laskutus tapahtui sopimuksen 8 kohdan määräysten mukaisesti, eikä Acentro kyseenalaistanut tällaista toimintatapaa missään vaiheessa sopimuksen voimassaolon aikana.

54 Lisäksi on todettava, ettei mikään asiakirja-aineiston seikka osoita, että Acentro olisi riitauttanut kyseessä olevat laskut tai niitä seuranneet komission maksukehotukset tosiseikkojen tapahtuma-aikaan.

55 Asiakirja-aineistosta käy sitä vastoin ilmi, että Acentro – sen sijaan että olisi riitauttanut vaaditut rahamäärät tai pyytänyt selvitystä kyseessä olevista laskuista – pyysi komissiota kuittaamaan tämän velan saatavalla, johon Acentrolla oli sen itsensä mukaan oikeus komissiolta toisen sopimuksen eli palvelunhankintasopimuksen Phare 96-0781.00 täyttämisen perusteella.

56 Riippumatta siitä, ovatko Acentro ja komissio toistensa velallisia tai onko se, että Acentro on tehnyt sopimukset kahden eri yhteisön kanssa – palvelunhankintasopimuksen

Phare 96-0781.00 Euroopan yhteisön kanssa ja nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan sopimuksen Euratomin kanssa – esteenä Acentron ehdottamalle kuittaukselle, on todettava, ettei tällainen reaktio yksin riitä riitauttamaan kyseessä olevia laskuja.

57 Tältä osin on todettava, että komission ja Acentron välinen sopimussuhde perustui Italian lainsäädännön mukaan vilpittömän mielen periaatteeseen. Tämän periaatteen mukaan on niin, että jos jompikumpi osapuolista, tässä tapauksessa Acentro, riitauttaa yhden tai useamman laskun tai niiden tietyt osat, sen on ilmoitettava tästä toiselle osapuolelle, tässä tapauksessa komissiolle, kohtuullisen ajan kuluessa.

58 Acentron velvollisuutena oli siis pyytää selvityksiä tai tarkempia tietoja kyseessä olevista laskuista tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, mitä se ei kuitenkaan tehnyt.

59 Näin ollen komission vaatimukset on hyväksyttävä siltä osin kuin niissä vaaditaan velvoittamaan Acentro maksamaan velan pääomana 13 497,46 euron suuruinen summa, joka vastaa sopimusvelvoitteiden täyttämiseen liittyviä Euratomin saatavia Acentrolta.

Viivästyskorkoja koskevat vaatimukset

– Asianosaisten lausumat

60 Komissio väittää, että viivästyskorkojen laskeminen alkaa 25.6.2002. Se esittää, että ajanjaksolla tästä päivästä, jona Acentroa vaadittiin maksamaan velan pääoma, kanteen nostamispäivään 10.10.2008 viivästyskorkoja on kertynyt laissa säädetyn korkokannan perusteella 2 278,55 euroa.

61 Komission mukaan nyt käsiteltävän kanteen nostamispäivästä velan pääoman tosiasialliseen maksamiseen saakka kertyvät viivästyskorot on laskettava erikseen Italian laissa säädetyn korkokannan perusteella.

62 Komissio vaatii vielä Italian siviililain 1283 §:ään viitaten viivästyskorkoa viivästyskorolle. Komission mukaan myös nämä korot on laskettava erikseen kertyneiden korkojen tosiasiallisen maksupäivän ja Italian laissa säädetyn korkokannan perusteella.

63 Acentro ei esittänyt mitään perusteluja tästä asiasta.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

64 Kuten edellä 59 kohdassa esitetystä käy ilmi, komission vaatimus 13 497,46 euron suuruisen velan pääoman maksamisesta on hyväksyttävä.

65 Koroista on todettava, että komissio ilmoitti 31.5.2002 päivätyssä kirjeessään, että velan pääoma oli maksettava viidentoista päivän kuluessa kirjeen vastaanottamisesta. Acentro vastaanotti tämän kirjeen viimeistään 10.6.2002.

66 Koska sopimusperusteisia korkoja ei ole ja koska kyseessä olevaan sopimukseen sovelletaan Italian lainsäädäntöä, on sovellettava Italian laissa säädettyjä asiaa koskevia säännöksiä ja viivästyskorkoja.

67 Italian lain ja tarkemmin sanottuna Italian siviililain 1224 §:n nojalla velkoja voi, kun maksu on laiminlyöty, vaatia laissa säädetyt viivästyskorot ilman, että sillä olisi velvollisuutta osoittaa kärsineensä vahinkoa.

68 Lisäksi Italian siviililain 1283 §:n nojalla velkoja voi vaatia viivästyskorkoa viivästyskorolle siitä päivästä lähtien, jona hän jättää haastehakemuksen, jos kyseessä olevia korkoja on kertynyt vähintään kuudelta kuukaudelta.

69 Italian siviililain 1284 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Lailliseksi korkokannaksi vahvistetaan 3 prosenttia vuodessa. Korkokantaa voidaan muuttaa vuosittain valtiovarainministerin aloitteesta asetuksella, joka julkaistaan ennen korkokannan soveltamista edeltävän vuoden joulukuun 15. päivää Gazzetta ufficiale della Repubblica Italianassa, käyttäen perustana valtion enintään 12 kuukauden obligaatioiden keskimääräistä vuotuista bruttotuottoa ja ottaen huomioon vuoden aikana todettu inflaatio. Jos uutta korkokantaa ei vahvisteta ennen joulukuun 15. päivää, se pysyy seuraavan vuoden muuttumattomana – –.”

70 Korkokannaksi vahvistettiin 3 prosenttia 11.12.2001 annetulla ministerin asetuksella, joka julkaistiin 14.12.2001 Gazzetta ufficiale della Repubblica Italianassa nro 290, ja sitä sovellettiin vuosina 2002 ja 2003. Korkokantaa muutettiin 1.12.2003 annetulla ministerin asetuksella, joka julkaistiin 10.12.2003 Gazzetta ufficiale della Repubblica Italianassa nro 286, ja korkokannaksi vahvistettiin 2,5 prosenttia 1.1.2004 lukien

ja sitä sovellettiin vuosina 2004–2007. Korkokannaksi vahvistettiin jälleen 3 prosenttia 1.1.2008 lukien 12.12.2007 annetulla ministerin asetuksella, joka julkaistiin 15.12.2007 Gazzetta ufficiale della Repubblica Italianassa nro 291.

71 Kuten edellä 65 kohdassa todettiin, nyt käsiteltävässä asiassa Acentro vastaanotti maksukehotuksen sisältävän kirjeen viimeistään 10.6.2002. Viidentoista päivän määräaika umpeutui näin ollen 25.6.2002. Viivästyskorkoa alkaa siis kertyä tästä päivämäärästä lähtien.

72 Tästä seuraa, että Acentron maksettavaksi tulevien, haastehakemuksen jättämispäivään mennessä kertyneiden viivästyskorkojen kokonaismäärä on 2 278,55 euroa.

73 Acentro on näin velvoitettava suorittamaan komissiolle velan pääomaa 13 497,46 euroa, kanteen nostamiseen (10.10.2008) mennessä kertyneinä viivästyskorkoina 2 278,55 euroa sekä näille summille viivästyskorkoa, joka lasketaan 10.10.2008 lukien voimassa olleen korkokannan mukaisesti, siihen saakka, kunnes velan pääoma on kokonaisuudessaan maksettu.

Oikeudenkäyntikulut

74 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska vastaaja on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Acentro Turismo SpA velvoitetaan suorittamaan komissiolle velan pääomaa 13 497,46 euroa, kanteen nostamiseen mennessä kertyneinä viivästyskorkoina 2 278,55 euroa sekä näille summille viivästyskorkoa, joka lasketaan 10.10.2008 lukien voimassa olleen korkokannan mukaisesti, siihen saakka, kunnes velan pääoma on kokonaisuudessaan maksettu.**

2) **Acentro Turismo velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Julistettiin Luxemburgissa 17 päivänä joulukuuta 2010.

Allekirjoitukset